

MANAGUA

nr. 4 2006

Zwarte Piet in Managua

2006 loopt alweer op zijn einde en wij blikken terug op een overvol jaar. We hebben ontzettend veel bereikt en veel geld ingezameld met diverse projecten, zoals de sponsorloop in het Twiske en het Rootsfestival. Op de realisatie van het buurthuis in Managua, bijna geheel door vrijwilligers gebouwd, zijn we erg trots. Ook hebben we maar weer bewezen dat we als vrijwilligersorganisatie zonder hulp van buitenaf het hoofd boven water weten te houden. Dit mede door de inzet, daadkracht en ideeën van onze vrijwilligers.

In dit nummer besteden we uiteraard aandacht aan de presidentsverkiezingen in Nicaragua van afgelopen november, die zeker van invloed zullen zijn op onze organisatie. Ook gaan we iets dieper in op de geschiedenis van het land. Daarnaast bezochten een aantal van onze vrijwilligers het kennisfestival van de LBSNN, waar ook minister van Ardenne aanwezig was. Door middel van workshops en debatten werd duidelijk hoe de stedenbanden Nederland-Nicaragua functioneren en wat er gedaan kan worden om dit te optimaliseren.

In een ander artikel komen we bovendien tot de ontdekking dat wij in Nederland niet de enigen zijn die Sinterklaas vieren. Ook de Nederlanders in Nicaragua houden deze traditie in ere!

Misschien is het u al opgevallen dat wij zijn overgestapt op het sealen van de Managua. Mocht u zich afvragen of dit niet schadelijk is voor het milieu dan kunnen wij u geruststellen, want de folie die gebruikt wordt is geheel milieuvriendelijk en afbreekbaar.

'Managua'

Colofon

is het informatieblad voor donateurs van de Stichting Stedenband Amsterdam-Managua

'Managua' is door het ISDS Centrum Nederland geregistreerd onder ISSN-nummer 0928-8988

Jaargang 25 nummer 4
December 2006

Redactie-adres

Nieuwe Herengracht 29
1011 RL Amsterdam
Telefoon 020-6229953
Fax 020-6265258
sam@ssam.nl
www.ssam.nl
Postgiro 5931789

Aan dit nummer werkten mee:

Inger Hollebeek, Judith Wildbret,
Mirela Belkoski, Fiona Hoogveld,
Roberto Escobar, Nicole Asin,
Simone van der Heide,
Barend de Voogd en Chantal Hoogveld

Vormgeving: Jan Abraham Vos

3

Idealisme en geschiedenis in Nicaragua

4

LBSNN Kennisfestival 2006

Stedenbanden Nederland-Nicaragua werken door

7

Sinterklaasfeest in Managua

9

Fons Vitea

11

Even voorstellen

12

Ondertussen in Managua...

...angst en berusting

Leest u de Managua in de bibliotheek, in een wachtkamer

of in uw buurthuis maar zou u de Managua liever thuisgestuurd krijgen? Geeft u dan uw naam en adres aan ons door, dan krijgt u hem de volgende keer netjes in de bus. Wel zo makkelijk. Adresgegevens vindt u in het Colofon.

Heeft u vragen over lopende projecten in Managua of in Amsterdam? Mail dan naar ssam_projecten@hotmail.com

IDEALISME EN GESCHIEDENIS IN NICARAGUA

Op 5 november waren er verkiezingen in Nicaragua. Omdat die natuurlijk invloed hebben op wat er gebeurt in Managua en op de projecten die gesteund worden door de SAM, willen wij ons geheugen eens opfrissen en kijken naar de geschiedenis. Managua is tenslotte niet alleen een stad, maar ook een bron van inspiratie. Wat is de oorsprong van de SAM? Wanneer is de stedenband ontstaan? We blikken er even op terug nu Daniel Ortega opnieuw aan de macht is.

Het begin

Toen in de zestiende eeuw de Spanjaarden Nicaragua koloniseerden, roeiden ze de oorspronkelijke bewoners, de Indianen, bijna volledig uit. Kolonisten, ingevoerde slaven en Indianen vermengden zich. In 1838 werd de onafhankelijkheid afgekondigd en in 1855 werd Managua de hoofdstad. Er was constante rivaliteit tussen liberalen en conservatieven, met burgeroorlogen tot gevolg. Uiteindelijk kwam de liberaal Zelaya aan de macht in 1893. De economie bloeide op, maar de kloof tussen arm en rijk groeide ook.

Onder druk van de Verenigde Staten werd in 1927 de Nationale Garde (NG) opgericht, onder leiding van Somoza. De bedoeling was de vele bewapende groepen onder controle te houden. De leider van één van die groepen was Sandino, die weigerde zich te onderwerpen. Op 21 februari 1934 werd hij vermoord door de NG. Uit de afstammelingen van Somoza kwam een dictatorsfamilie aan de macht die regeerde van 1936 tot 1979.

Maar de opstand groeide. Carlos Fonseca richtte in naam van Sandino de politieke partij FSLN op: *Frente Sandinista de Liberacion Nacional*. Daniel Ortega werd lid in 1963, hij was toen 18 jaar. In 1967 werd hij leider van FSLN. Toen de aardbeving van 1972 Managua verwoestte en de corrupte Somoza weigerde de stad opnieuw op te bouwen, sloten mensen die niets meer te verliezen hadden zich aan bij de Sandinisten. De aardbeving had 10.000 doden geëist en 500.000 mensen

Sandino

dakloos gemaakt. De gevolgen zijn nog altijd zichtbaar in sommige wijken van Managua.

Economische problemen, politieke moorden en sociale onrust bleven voortduren in de jaren '70. Op 17 juli 1979 werd Somoza verdreven en op 20 juli namen de Sandinisten de macht samen met de Junta voor Nationale Reconstructie. Alfabetiseringsprocessen, gezondheidszorg en onderwijs bloeiden op. Door landbouw-

hervormingen werden grootgrondbezitters verdreven of moesten ze hun land delen. Maar door de lage productie van de landbouw stortte de economie in.

Ortega

Bij de verkiezing van Daniel Ortega in 1984 werd de eerlijkheid van de verkiezingen in twi-
fel getrokken, maar hij regeerde met de steun van de Sandinisten.

Het geld van de regering werd gespenseerd aan de oorlog met de contra-rebellen en aan maatregelen die nodig waren tegen de boycot door de Verenigde Staten. In het begin van die woelige jaren '80 ontstond in Nederland de Stichting Stedenband, een organisatie die nu nog altijd met idealisme het beleid van gemeenten en ontwikkelingssamenwerking stimuleert. De Stedenband Amsterdam-Managua bestaat sinds 1984, even lang als het eerste presidentiële succes van Ortega. Zes jaar later verloor Ortega echter de verkiezingen van Violeta Chamorro, in 1996 verloor hij van Alemán en in 2001 van Bolaños. De armoede, ziekte, werkloosheid en verdeeldheid onder de bevolking bleven voortduren ondanks de pogingen tot economische hervormingen. Nicaragua was het vierde armste land van het continent.

Daniël Ortega

En nu?

Op 5 november jl. won Ortega dan toch de verkiezingen. De bevolking van de armste wijken in Managua hoopt dat de 'nieuwe' Ortega de armen zal helpen. Maar zijn zachtere imago neemt niet weg dat velen hem nog altijd zien als een pragmaticus die meer zin heeft in macht dan in ideologie. De SAM is levendiger dan ooit en wij kijken dus nieuwsgierig toe hoe deze politieke overwinning van Ortega invloed zal hebben op Managua!

Stefanie Van de Peer

LBSNN KENNIS

Met vier vrijwilligsters van SAM reisden we op zaterdag 11 november af naar Soesterberg waar het 4e kennisfestival van het LBSNN (Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland-Nicaragua) werd gehouden. Op het programma stonden dit jaar o.a. workshops, een aantal Lagerhuisdebatten en toespraken van minister Agnes van Ardenne van Ontwikkelingssamenwerking en de heer Jarquin Anaya, parlementslid van Nicaragua.

Verkiezingen

Met het kennisfestival wil het 15-jarige LBSNN de leden van de stedenbanden, maar ook gemeenteraadsleden en andere geïnteresseerden, de mogelijkheid bieden kennis en ervaring uit te wisselen en tot nieuwe inzichten te komen wat betreft activiteiten van de stedenbanden. De meeste deelnemers waren vrijdag al gearriveerd om deel te nemen aan de workshops en om de heer Jarquin Anaya te horen spreken over de verkiezingen in Nicaragua en de toekomst van het land. Verder werd de inhoud van het conceptprogramma van het LBSNN en zijn samenwerkingspartners voor de periode 2007-2010 gepresenteerd. Er werd ook gesproken over nieuwe mogelijkheden voor de bilaterale stedenbanden in Nederland en Nicaragua.

Interculturele Communicatie

Helaas konden wij niet op de eerste dag aanwezig zijn en dus begonnen we op zaterdagochtend fris aan de eerste workshop. Deze had als thema Interculturele Communicatie. De heer Flavio Valladares, adviseur bij het LBSNN, vertelde ons eerst wat over de verschillen tussen Nederland en Nicaragua. Zo is Nederland bijvoorbeeld individualistischer dan Nicaragua en

“STEDENBANDEN NEDERLAND-NICARAGUA WERKEN DOOR”

heerst in Nicaragua meer een machocultuur dan in Nederland. In de communicatie en samenwerking met Nicaraguanen is het van belang rekening te houden met deze verschillen.

Schrijfcultuur

Na de inleiding werd er tussen de deelnemers gediscussieerd over de problemen die men tegenkomt in de communicatie tussen Nederlanders en Nicaraguanen. Een voorbeeld is de omgang met kritiek; over het algemeen hebben Nicaraguanen er moeite mee als deze direct wordt geuit, zoals Nederlanders meer gewend zijn; beter is om dit via een omweg te doen. Ook is het bij samenwerkingsprojecten van belang duidelijk te zijn over doel en verwachtingen van het project en rekening te houden met een iets andere omgang met tijd en planning in Nicaragua.

Politieke lobby

De tweede workshop waar we aan deelnamen had als thema “politieke lobby voor de verhoging van het gemeentelijk budget voor ontwikkelingssamenwerking”. Onder leiding van LBSNN directeur Ronald van der Hijden ontstond een interessante discussie over

hoe gemeentes, en in het bijzonder raadsleden, aankijken tegen ontwikkelingssamenwerking. Ook kwam ter sprake wat stedenbanden zoal kunnen doen om meer steun (lees: geld) van gemeenten te krijgen. Zo is bijvoorbeeld het simpelweg versturen van rapporten aan raadsleden, zoals nu veel gebeurt, niet voldoende. Omdat er zowel bestuurders van stedenbanden als raadsleden en wethouders van gemeenten en de secretaris van de adviescommissie van de VNG, Jaap Breugem, aanwezig waren, kon het probleem vanuit verschillende standpunten bekeken worden.

Ook de vraag waar volgens gemeenteraadsleden het zwaartepunt dient te liggen kwam in de workshop aan de orde: is het productiever geld te besteden aan de betreffende partnerstad in Nicaragua of dit geld juist aan te wenden om de betrokkenheid van burgers met de partnerstad te vergroten? Dit blijkt vaak af te hangen van de gemeente en het betrokken raadslid, hoewel volgens de aanwezige vertegenwoordiger van de NOVIB het één niet zonder het ander kan.

Lange weg

Nicaragua is één van de 36 partnerlanden van Nederland als het gaat om ontwikkelingssamenwerking. Op Haïti na is Nicaragua namelijk het armste land van Midden- en Zuid-Amerika. Ook al gaan er inmiddels steeds meer kinderen naar school en is de verhouding tussen schoolgaande jongens en meisjes gelijk; de armoede is toch toegenomen. Minister Van Ardenne gaf tijdens haar boeiende toespraak later op de ochtend aan dat Nicaragua nog een lange weg te gaan heeft, maar dat het democratiseringsproces dat op dit moment gaande is en de toenemende samenwerking tussen de Centraal-Amerikaanse landen positieve signalen zijn. En het land kan blijven rekenen op de steun van Nederland.

Millenniumdoelen

Een belangrijk thema tijdens de twee dagen van het kennisfestival dat ook minister Van Ardenne naar voren bracht in haar toespraak, waren de Millenniumdoelen. In 2000 zijn deze doelen door regeringsleiders van 189 landen vastgesteld en het streven is om ze voor 2015 te realiseren. Het gaat dan om thema's als bijvoorbeeld armoede, onderwijs en duurzaamheid.

De Millenniumdoelen:

1. Halvering van extreme armoede en honger.
2. Basisonderwijs voor alle kinderen.
3. Stimuleren van gelijkheid tussen mannen en vrouwen en vergroten van de zeggenschap van vrouwen.
4. Terugdringen van kindersterfte.
5. Verbeteren van de gezondheid van moeders.
6. Halt toeroepen aan HIV/Aids, malaria en andere ziekten.
7. Waarborgen van een duurzame leefomgeving.
8. Ontwikkelen van een wereldwijd samenwerkingsverband voor ontwikkeling, waarbinnen onder andere gewerkt wordt aan verhoging van de ontwikkelingshulp, een eerlijk handelssysteem en een oplossing van het schuldenvraagstuk.

Volgens minister Van Ardenne spelen de stedenbanden een belangrijke rol in het halen van de Millenniumdoelen, omdat deze voornamelijk op lokaal niveau gerealiseerd moeten worden. Neem het buurthuis dat SAM onlangs heeft gebouwd in Managua, dit is een goed voorbeeld van hoe een stedenband op lokaal niveau kan bijdragen aan het onderwijs aan kinderen. Ook zal het onderbrengen van een medische post in het buurthuis een verbetering van de gezondheid van de wijkbewoners betekenen. Een andere belangrijke functie van de stedenbanden ligt volgens Minister Van Ardenne bij het voorzien van een groter draagvlak voor ontwikkelings-samenwerking onder de Nederlandse bevolking. Uit onderzoek van NCDO blijkt namelijk dat donateurs steeds vaker geld geven aan goede doelen die zijn opgezet door mensen uit hun eigen omgeving.

Ook de heer Joaquín benadrukte tijdens zijn toespraak het belang van de stedenbanden voor Nicaragua. Hij erkende dat de grootste uitdaging waar de nieuwe regering van Daniel Ortega voor staat het gevecht tegen de armoede is. Uiteindelijk is het doel zonder externe hulp verder te kunnen, maar om dit te bereiken is eerst samenwerking tussen hulpbiedende landen en Nicaragua nodig, en daar kunnen de stedenbanden een belangrijke rol in spelen. Hij maakte van de verkiezingslogan van het FSLN van Ortega dan ook zijn eigen versie: "¡Unida y con el apoyo del LBSNN Nicaragua triunfa!"

Gelukkig werd er ondanks de serieuze onderwerpen die aan bod kwamen, toch ook veel gelachen tijdens de workshops en vooral tijdens de Lagerhuisdebatten, waarin de gespreksleiders de toon vrij luchtig hielden. Het was een erg interessante en afwisselende dag en ik vond het als vrijwilliger goed om te zien dat er zoveel betrokken mensen, Nederlanders én Nicaraguanen, bezig zijn om de leefsituatie voor de bevolking van Nicaragua te helpen verbeteren. Vol enthousiasme en inspiratie om voor SAM aan de slag te gaan, keerden we na een erg gezellige borrel terug naar Amsterdam.

Meer informatie over de Millenniumdoelen is te vinden op: www.millenniumdoelen.nl en www.unmilleniumproject.org.

Inger Hollebeek

Foto's op deze pagina: Uitwisselingsproject 2005 met school in Kenia

SINTERKLAASFEEST IN MANAGUA!

Het is niet te geloven maar op 2 december jongleden werd er in Managua Sinterklaas gevierd. Het is een initiatief van Babbe Fleskens, een ervaren Nederlandse docente, die in 1997 de school, De Springplank, oprichtte.

Springplank

De Springplank is een school waar Nederlandse en Vlaamse kinderen in de basisschoolleeftijd (4t/m12) lessen Nederlandse taal en cultuur kunnen volgen, als aanvulling op een reguliere dagschool. De leerlingen komen twee keer per week naar de school. In totaal krijgen de leerlingen 4 uur per week les, waarvan 3 uur Nederlandse taal en 1 uur cultuur.

De school geniet de goedkeuring en subsidie van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs en is gevestigd in de Nederlandse Ambassade van Managua, maar het is ook een mobiele school. De juffen reizen naar Matagalpa, Ocotal en Juigalpa om lezingen te geven aan de Nederlandse kinderen die daar wonen.

Een keer in de maand komen alle kinderen bij elkaar en dat is dan een groep van totaal 30 scholieren.

Vereniging

De Springplank is een vereniging. Ouders die kinderen op de school hebben zijn lid van deze vereniging. De leden hebben een bestuur gekozen en het bestuur is formeel verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de school. Het bestuur contracteert onderwijzend personeel en ziet toe op de uitvoering van hun taken. De belangrijkste taak van het schoolbestuur is het maken van het beleid en erop toezien dat het beleid ook wordt uitgevoerd. Zij legt hierover verantwoording af aan de leden van de vereniging.

De onderwijskundige inhoud is in handen van de directeur/leerkracht. Het is zijn/haar taak het bestuur te informeren over onderwijsinhoudelijke zaken zodat er goed beleid kan worden gemaakt. Minimaal één keer per kwartaal is er een vergadering van het bestuur met de directeur.

Het bestuur en de directeur zijn verantwoordelijk voor de opstelling van

het schoolplan. Bijstelling van het schoolplan zal door de directeur worden gedaan in nauw overleg met het bestuur. De Algemene Leden Vergadering (ALV) stelt uiteindelijk het schoolplan vast.

Groepen

De Nederlandse School maakt onderscheid tussen drie groepen leerlingen op basis van hun taalsituatie. Zo is er een groep gericht op directe aansluiting bij het onderwijs in Nederland. Deze kinderen spreken vooral Nederlands thuis. Bij de tweede groep wordt het Nederlands slechts op peil gehouden. Zij spreken thuis Nederlands, maar een andere taal overheerst. En een laatste groep die het Nederlands nog niet beheerst.

De kinderen op de Springplank bevinden zich vooral in de eerste en tweede groep. De kinderen zijn ingedeeld op basis van leeftijd en niveau om het onderwijs optimaal te laten verlopen. Er is gekozen voor groepen waarbij kinderen uit beide taalsituaties bij elkaar zitten om onderlinge ontwikkelingskansen zoveel mogelijk te benutten.

Nederlandse cultuur

Als aanvulling op de Nederlandse taallessen wordt veel aandacht besteed aan gebruiken en gewoontes

 FONNS
VITAE
Lyceum

TWEE "RAZENDE REPORTERS" NAAR MANAGUA!

Begin november was een spannende tijd voor een aantal leerlingen van het Fons Vitae Lyceum. Leerlingen konden namelijk solliciteren om te worden uitgezonden als verslaggever naar Managua. Alle sollicitanten hebben hun beste beentje voorgezet om te worden uitgekozen maar er kunnen maar twee personen op reis gaan. De gelukkigen zijn: Liselotte Roodbol en Lili Schaapman.

Fons Vitae

Vorig jaar hebben de ouders, leerlingen en docenten van het Fons Vitae Lyceum ruim veertienduizend euro opgehaald voor onderwijsprojecten in Kenia. Het ging om bewustwording, uitwisseling en actie. Dit jaar gaat Fons Vitae acties voeren voor projecten van de SSAM in Managua. In de krokusvakantie gaan de twee leerlingen als verslaggever naar Managua. Er is al contact gelegd

met de SAM-vertegenwoordiger ter plaatse; Roberto Escobar. Hij zal zorgen voor onderdak, een programma en begeleiding. Vanuit Nederland worden ze begeleid door Hanneke Smits, vrijwilliger bij SAM. De twee leerlingen zullen in de ochtenduren lessen gaan volgen en in de middag gaan zij projecten van SAM bezoeken of op excursie.

Liselotte en Lili

SAM heeft een kort interview gehouden met Liselotte en Lili, wij hebben een aantal vragen op hen afgevuurd vlak nadat zij te horen hebben gekregen dat zij naar Managua mogen afreizen. Allebei waren ze natuurlijk zenuwachtig voor het sollicitatiegesprek maar viel het achteraf gelukkig wel mee. Liselotte had in eerste instantie zelfs niet gedacht dat haar brief zou worden uitgekozen! Aan Lili werd gevraagd of ze op wilde schrijven wat ze mee zou nemen als ze zou worden uitgekozen. Ze noemde; pen, papier, kleding, zonnebrandcrème en toen liep ze een beetje vast door de zenuwen. Maar daar had de sollicitatiecommissie kennelijk begrip voor want ze mag op reis. Beide meiden zijn nog nooit buiten Europa geweest, dat maakt zo een reis nog spannender voor hen. Liselotte had nog niet van Managua gehoord voor dit project. Na het lezen van de aankondiging heeft zij meteen op Internet informatie opgezocht over de stad en het land. Na deze informatie gelezen te hebben werd zij zo enthousiast dat ze besloot te solliciteren. Lili vindt het een prachtige kans om naar een ander werelddeel af te reizen, een nieuwe taal te leren en mensen te helpen. Ze krijgen op dit moment allebei een snelcursus Spaans zodat ze goed kunnen communiceren met de mensen die zij daar tegen zullen komen.

Lili vertelt SAM dat ze hoopt dat ze iets kan betekenen voor de mensen in Managua, hoe jong ze ook is. Persoonlijk hoopt ze ook in te zien dat geld niet alles is en ze wil ervaren hoe leeftijdsgenootjes onder verschillende omstandigheden dan het hare leven. Liselotte wil graag mensen leren kennen waar ze na de reis nog contact mee kan onderhouden, ze hoopt daar ook ideeën op te doen voor het inzamelen van nog meer geld in Nederland.

SAM feliciteert Liselotte en Lili met deze unieke kans en wenst hen heel veel succes! Allebei zullen ze een dagboekje of weblog bij gaan houden en heel veel foto's maken. Uiteraard houden wij onze lezers via de Managua en de website (www.ssam.nl) op de hoogte van de belevenissen van dit duo!

Aan: Annelies <anneliesdewit@tiscali.nl>

Je status is momenteel ingesteld op: Vrijwilliger

 Robert Blom, sinds kort bestuurslid bij de SAM

SAM zegt: Hoe ben je bij de SAM terechtgekomen?

 Robert zegt: Ik was op zoek naar iets zinvol naast mijn werk, en wilde graag iets doen met ontwikkelingssamenwerking en vrijwilligers. Na een korte zoektocht in de vacaturebank bij de vrijwilligerscentrale kwam ik bij de SAM uit.

SAM zegt: Wat zijn je taken?

 Robert zegt: Ik ben secretaris in het bestuur van de SAM. Verder zijn Personeel & Organisatie mijn aandachtsgebieden. Denk bijvoorbeeld aan de werving van vrijwilligers en de continuïteit van werkgroepen

SAM zegt: Wat vind je leuk aan het werken voor de SAM?

 Robert zegt: Ik vind het leuk om te werken voor een ideële organisatie, het gevoel te hebben iets bij te kunnen dragen aan een betere wereld. Maar wat ik het mooiste vind en wat mij het meeste energie geeft, is werken met vrijwilligers. Dit is een groep enthousiaste en kundige mensen die zich belangeloos inzetten en die hele mooie dingen neerzetten.

 Attie Tabak, sinds 2006 vrijwillig medewerker aan de SAM

SAM zegt: Wat doe je in het dagelijks leven?

 Attie zegt: Ik was docent kostuum, grime en theatervormgeving aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Voor hen en ICCO heb ik ook vele jaren missies in Nicaragua gedaan. Sinds 1 januari ben ik in de FPU en heb nu tijd om mijn eigen artistieke werk, en andere werkzaamheden die mijn interesse hebben, uit te voeren.

SAM zegt: Hoe ben je bij de SAM terechtgekomen?

 Attie zegt: Ik heb veel ervaring in Midden Amerika en vooral in Nicaragua. Daar heb ik SAM medewerkers al leren kennen als een betrouwbare en loyale collega's.

SAM zegt: Wat doe je bij de SAM?

 Attie zegt: Ik ben algemeen bestuurslid maar heb voorlopig nog geen specifiek portefeuille. Wat ik vooral leuk vind, zijn de gezellige vergaderingen die gekoppeld zijn aan effectief werken. Ik hoop dat ik een mooie bijdrage kan leveren aan de SAM met mijn goed netwerk in Nicaragua (Managua maar ook andere steden) en door mijn goede overzicht van de culturele organisaties ter plaatse.

ONDERTUSSEN IN MANAGUA

Alle stemmen van de verkiezingen van 5 november jl. zijn geteld. Na zestien jaar kozen de Nicaraguanen opnieuw Daniel Ortega tot president. Het straatarme deel van de bevolking hoopt op de sociale zegeningen van weleer. Of die er gaan komen is nog maar de vraag.

Uit de definitieve uitslag blijkt dat 38 procent van de stemmen toekomt aan Daniel Ortega (FSLN). Eduardo Montealegre volgt met 28 procent. José Rizo van de voormalige regeringspartij PLC moest het doen met 27 procent van de stemmen.

Ortega's grootste rivaal, Montealegre, was de kandidaat van de ALN-PC, een afsplitsing van de rechtse Liberale Constitutionele Partij (PLC). Ook het FSLN kende een afsplitsing, de Sandinistische Vernieuwingsbeweging (MRS). Niet iedereen in de partij staat namelijk achter Ortega's autoritaire leiderschap. De populaire MRS-kandidaat, oud-burgemeester van Managua Herty Lewites, overleed in juli echter aan een hartaanval. Lewites plaatsvervanger, Mundo Jarquín, kreeg slechts 6 procent van de stemmen.

Angst en berusting

De Verenigde Staten was er alles aan gelegen om de zegen van Ortega te voorkomen. Zij zien hun Latijns-Amerikaanse 'achtertuin' met presidenten als Chávez en Lula in een hoog tempo verlinksen. Washington dreigde zelfs met het opschorten van de financiële hulp als Ortega de verkiezingen zou winnen en lobbyde om de verdeelde rechterflank achter Montealegre te krijgen. Dat is niet gelukt, mede dankzij ex-president en PLC-leider Alemán. Die was niet van plan te gaan samenwerken met de dissidente ex-PLC'er Montealegre.

Vlak na de verkiezingen deed VS-ambassadeur Paul Trivelli nog een zwakke poging om 'onregelmatigheden' aan de kaak te stellen. Hij klaagde over lange wachtrijen en te laat geopende stemlokalen. De democratische ex-president Jimmy Carter, leider van een onafhankelijke groep waarnemers, noemde de verkiezingen echter

transparant. Uiteindelijk berustte het Witte Huis in de uitslag: 'De VS zijn betrokken bij het Nicaraguaanse volk. Wij zullen samenwerken met haar leiders op grond van hun betrokkenheid en activiteiten om Nicaragua's democratische toekomst te bevorderen.'

Toch is niet iedereen gerustgesteld. Sommige rechtse Nicaraguanen vragen zich af hoe lang het duurt voordat Ortega zijn 'meester' Fidel Castro gaat begroeten en of zijn leiderschap op dat van Chávez in Venezuela zal lijken. De angst voor een linkse radicalisering leeft blijkbaar niet alleen in Washington.

Koerswijziging

In werkelijkheid koerst Ortega al een tijdlang de andere kant op. Hij koos bijvoorbeeld Jaime Morales Carazo als running mate; een oude vijand ten tijde van de revolutie. Drie jaar geleden al herstelde Ortega zijn relatie met de katholieke kerk en de Evangelische gemeenschap. De grootste omslag was in 2000. Toen sloot hij een pact met de toenmalige president Alemán, waardoor het FSLN en de PLC sleutelposities onder hun eigen mensen konden verdelen. Velen zagen daarin een verraad aan het Sandinistische gedachtegoed. De steun van het FSLN aan de nieuwe wet die abortus in alle gevallen verbiedt, kwam dan ook niet als een complete verrassing. Het meest recente signaal van Ortega's ommekeer is zijn toenadering tot de VS. Onlangs liet hij weten formeel overleg te willen. Washington reageerde niet onwelwillend. Bovendien blijft Ortega afhankelijk van coalitiegenoten. FSLN en MRS hebben samen niet de benodigde 47 zetels voor een meerderheid. Met 38 van de 92 zetels in het congres zal Ortega dus moeten samenwerken met de PLC (25) of de ALN (22).

Hij zal dus veel partijen te vriend moeten houden, zowel in het binnen- als in het buitenland. Het is de vraag of hij daarbij de armste Nicaraguanen zal vergeten.

Jolanda Breur